

Segona prova. Part A: prova pràctica

Resolució EDU/17/2020, de 13 de gener, de convocatòria de concurs oposició de per a l'ingrés i accés a la funció pública docent i adquisició de noves especialitats.

Cos: Professors d'ensenyament secundari

Especialitat: Geografia i història

SUPÒSIT 1

Context

Com a docent, heu estat destinat a un institut rural on l'escola i l'institut de la població s'han fusionat aquest curs per convertir-se en un Institut Escola vinculat a una Zona Escolar Rural (ZER). El centre comparteix projecte amb quatre escoles rurals, que agrupen 120 alumnes més. La voluntat d'aquest projecte és cohesionar i arrelar els alumnes al territori per contribuir a frenar la despoblació i apostar per un model de transformació educativa per a la millora. Els gairebé 170 alumnes d'entre P3 i 4t d'ESO han començat el curs repartits en comunitats, en lloc de cicles.

En la classe de 3r d'ESO, on impartiu la matèria de ciències socials, hi ha un alumne amb altes capacitats i un altre que presenta dislèxia i tenen aprovat un pla de suport individual.

Per tal d'aprofundir en la dimensió cultural i artística i valorar el patrimoni artístic de la localitat, heu enllaçat la programació amb dos continguts claus: *12. Les manifestacions artístiques en el seu context històric. Valoració estètica. Estils i llenguatges expressius i 14. Defensa, protecció i difusió del patrimoni historicoartístic i cultural.*

Per tal de fer-ho, us heu plantejat fer un projecte sobre el terreny relacionat amb el retaule barroc de l'absis de l'església de la localitat i penseu que aquesta unitat que treballeu es podria vincular amb la dimensió de societat i cultura de l'àrea artística. Voleu incloure alguns elements de treball cooperatiu, que ja porten treballant des de primer, però voleu trencar la tendència d'unir-se en grups diferenciats entre alumnes procedents del mateix poble.

Qüestions prèvies

1. Descriu, breument, les característiques de la burgesia rural entre els segles XVIII i XIX, la consolidació de la pagesia benestant i la relació amb els contractes d'emfiteusi.
2. Comenteu els factors principals que propicien la revolució agrària del segle XVIII a Catalunya.
3. Descriu les principals característiques del barroc rural.

Elaboració de la situació d'aprenentatge

Dins la seqüència de la unitat o el projecte descrit en el context:

1. Descriu detalladament el desenvolupament d'una d'aquestes sessions, tenint en compte les activitats d'aprenentatge, l'organització i el treball dels alumnes, així com les estratègies per garantir la participació de tot l'alumnat.
2. Concreteu els aprenentatges competencials que preveieu que adquireixin els alumnes en aquesta sessió.

3. Concretar elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió.

SUPÒSIT 2

Context

Heu estat destinat com a docent a un centre de Catalunya situat en una població de 15 mil habitants. Impartiu la matèria de Ciències Socials als dos grups que hi ha a 3r d'ESO. Com no coneixeu la localitat, decidiu cercar informació sobre la seva història i descobriu que el territori ha estat escenari de diferents fenòmens durant l'època moderna: episodis de fam i pesta, l'inici de les devocions locals a la Verge del Roser i a Sant Roc, la construcció d'alguns edificis religiosos i civils gràcies al comerç de l'aiguarent o el lligam colonial per citar-ne alguns exemples. Inclús al seguici de la festa major hi participa un Ball d'en Serrallonga. Però el que més us crida l'atenció és l'existència de llegendes vinculades a la bruixeria femenina, tan arrelades a la vila que han esdevingut tot un referent popular des de fa uns pocs anys gràcies al paper difusor de l'escola, que les ha convertit en personatges de contes infantils i l'existència de topònims lligats a aquest fet, com la platja de les bruixes.

Aquests elements us semblen molt atractius per treballar la història del Principat en època moderna així com els aprenentatges vinculats a les competències de la dimensió històrica. A més, el nou equip directiu vol introduir el treball per projectes i creus que aquesta temàtica s'ajusta als seus objectius ja que es podria vincular amb altres matèries, com llengües, ciències naturals i tecnologia. En un principi, voleu desenvolupar el treball cooperatiu, però al centre no s'ha fet mai i, presumiblement, els alumnes no estiguin molt predisposats a facilitar el canvi metodològic ja que, en aquesta edat, les relacions personals ja estan molt definides. Cal dir que un dels grups està força cohesionat i l'altre molt poc, existint un petit grup d'alumnat força desmotivats amb risc d'abandonament dels estudis.

Qüestions prèvies

1. Definiu els conceptes de "llegenda negra" i "fakenews" i poseu alguns exemples lligats a la unitat didàctica que plantegeu.
2. Esmenteu alguns dels principis metodològics de la història local així com les seves fonts.
3. Argumenteu sobre el potencial pedagògic de la història local i identifiqueu quines són les seves limitacions.

Elaboració de la situació d'aprenentatge

Dins la seqüència de la unitat o el projecte descrit en el context:

1. Descriviu detalladament el desenvolupament d'una d'aquestes sessions, tenint en compte les activitats d'aprenentatge, l'organització i el treball dels alumnes, així com les estratègies per garantir la participació de tot l'alumnat.
2. Concreteu els aprenentatges competencials que preveieu que adquireixin els alumnes en aquesta sessió.
3. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió.

SUPÒSIT 3

Context

Com a docent, heu estat destinat a un institut de màxima complexitat situat en una ciutat dormitori de les rodalies de Barcelona. Heu d'impartir la matèria comuna de ciències socials a dos grups de 4t d'ESO. Teniu 3 alumnes nouvinguts a cada grup que desconeixen la llengua catalana i castellana i assisteixen a l'aula d'acollida, però els teniu a les hores de ciències socials dins de l'aula. Us heu plantejat la possibilitat d'iniciar la matèria amb una unitat introductòria sobre la pandèmia del coronavirus amb l'objectiu de treballar alguns aspectes de gran complexitat viscuts aquests mesos, a partir de les mirades i les preguntes de les ciències socials (canvi i continuïtat, temporalitat, causalitats, paisatge, art i mentalitats, ciutadania, economia, mitjans de comunicació, problemes ecosocials...).

El Departament d'Humanitats del centre ha acordat treballar per projectes i amb grups cooperatius les ciències socials de 4t d'ESO, heu de tenir present que els alumnes procedeixen de 5 nacionalitats diferents, tot predominant els magrebins.

Qüestions prèvies

1. Definiu què és una pandèmia i poseu-ne exemples.
2. Feu un breu repàs històric de pandèmies amb gran impacte social: quan es van donar? Per què? Quines conseqüències han tingut?
3. La pandèmia i la seva gestió han agreujat les desigualtats socials i econòmiques. Unes desigualtats que ja hi eren i que s'han fet més evidents i més pronunciades. Expliqueu els problemes de l'economia "congelada", les seves conseqüències econòmiques, socials i polítiques i les iniciatives per superar la crisi.

Elaboració de la situació d'aprenentatge

Dins la seqüència de la unitat o el projecte descrit en el context:

1. Descriviu detalladament el desenvolupament d'una d'aquestes sessions, tenint en compte les activitats d'aprenentatge, l'organització i el treball dels alumnes, així com les estratègies per garantir la participació de tot l'alumnat.
2. Concreteu els aprenentatges competencials que preveieu que adquireixin els alumnes en aquesta sessió.
3. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió.

SUPÒSIT 1 ALTERNATIU

Context

Aquest curs haureu d'impartir la matèria de ciències socials de primer d'ESO a un grup de 25 alumnes, en el qual hi ha dos alumnes que tenen aprovat un pla de suport individual: una noia amb altes capacitats i un noi amb TEA.

L'institut en el qual treballeu inclou en el seu ideari, com un dels pilars bàsics del seu projecte educatiu, el coneixement i l'exercici dels drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica i, per això, han demanat a tots els departaments didàctics que ho programin, de manera transversal, en algun moment del curs.

Esteu treballant la unitat didàctica 4, que dediqueu -entre d'altres aspectes- al funcionament polític de les polis gregues i, en concret, al sistema democràtic d'Atenes. Us heu plantejat una activitat cooperativa en grups heterogenis, que té com a objectiu fer recerca, per trobar les semblances i diferències d'aquest sistema polític de l'Antiguitat amb l'actual.

En concret, en aquesta unitat voleu treballar les competències de les dimensions històrica i ciutadana, i les competències transversals personal i digital.

Qüestions prèvies

1. Definiu el concepte de democràcia, tot contextualitzant-lo a l'antiguitat grega i a l'actualitat.
2. Esmenteu, tot comentant-los, alguns dels sistemes polítics alternatius a aquest.
3. Comenteu les fortaleses i debilitats d'un sistema que avancés cap a l'anomenada "democràcia digital participativa".

Elaboració de la situació d'aprenentatge

Dins la seqüència de la unitat o el projecte descrit en el context:

1. Descriu detalladament el desenvolupament d'una d'aquestes sessions, tenint en compte les activitats d'aprenentatge, l'organització i el treball dels alumnes, així com les estratègies per garantir la participació de tot l'alumnat.
2. Concreteu els aprenentatges competencials que preveieu que adquireixin els alumnes en aquesta sessió.
3. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió.

SUPÒSIT 2 ALTERNATIU

Context

Com a docent, heu estat destinat a un institut-escola situat en una capital de comarca amb importants restes d'art romànic. Heu d'impartir la matèria de ciències socials a dos grups de 2n d'ESO. A cada grup, teniu un alumne amb TDAH i una alumna amb altes capacitats. L'equip docent de 2n d'ESO té organitzada una estada de 3 dies, entre el segon i el tercer trimestre, al camp d'aprenentatge de la Vall de Boí, concretament treballareu l'activitat competencial "Les pedres parlen a la Vall de Boí?". Una de les activitats centrals que treballareu a l'estada és "el romànic llombard". Un dels continguts de segon curs del currículum és "L'art medieval: romànic, gòtic i islàmic" i voleu aprofundir la dimensió cultural i artística. Abans de realitzar l'estada, heu de realitzar una unitat/projecte com a introducció/complement del treball que es durà a terme a l'estada.

L'equip docent de 2n d'ESO ha acordat treballar amb grups cooperatius les ciències socials de 2n d'ESO.

Qüestions prèvies

1. Què és el romànic d'influència llombarda?
2. Expliqueu com va arribar la influència del romànic llombard als comtats catalans i les seves principals característiques i realitzacions.
3. Expliqueu les característiques iconogràfiques i iconològiques d'una obra escultòrica o pictòrica del romànic català, només una. Digueu on es pot visitar.

Elaboració de la situació d'aprenentatge

Dins la seqüència de la unitat o el projecte descrit en el context:

1. Descriviu detalladament el desenvolupament d'una d'aquestes sessions, tenint en compte les activitats d'aprenentatge, l'organització i el treball dels alumnes, així com les estratègies per garantir la participació de tot l'alumnat.
2. Concreteu els aprenentatges competencials que preveieu que adquireixin els alumnes en aquesta sessió.
3. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió.

SUPÒSIT 3 ALTERNATIU

Context

Aquest curs haureu d'impartir la matèria de ciències socials de quart d'ESO a un grup de 25 alumnes.

L'institut en el qual treballeu pertany a una zona residencial de classe acomodada. La direcció del centre ha entrat en un programa municipal de conscienciació ciutadana per combatre les situacions de desigualtat, injustícia i discriminació social, derivades d'estereotips i prejudicis de gènere, donat que al barri s'han donat últimament casos de bandes adolescents amb aquesta problemàtica i temen que aquestes situacions es reproduïxin entre l'alumnat del centre.

Esteu treballant una unitat didàctica que dediqueu -entre d'altres aspectes- a analitzar el paper de les dones en el món actual i el procés de lluita contra la discriminació per raó de gènere. Us heu plantejat una activitat cooperativa en grups heterogenis, que té com a objectiu fer recerca i conscienciar el grup-classe sobre aquest tema.

En concret, en aquesta unitat voleu treballar les competències de les dimensions històrica i ciutadana, i les competències transversals personal i digital.

Qüestions prèvies

1. Definiu el concepte d'igualtat de gènere i com es recull al sistema educatiu de forma breu.
2. Esmenteu, tot comentant-les, algunes de les fites contemporànies de l'assoliment de drets sobre la igualtat de gènere.
3. Explica el concepte de "paritat de gènere" i posa algun exemple dels àmbits econòmic, social i/o polític.

Elaboració de la situació d'aprenentatge

Dins la seqüència de la unitat o el projecte descrit en el context:

1. Descriu detalladament el desenvolupament d'una d'aquestes sessions, tenint en compte les activitats d'aprenentatge, l'organització i el treball dels alumnes, així com les estratègies per garantir la participació de tot l'alumnat.
2. Concretu els aprenentatges competencials que preveieu que adquireixin els alumnes en aquesta sessió.
3. Concretu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió.